srijeda, 6. listopada 2021.

P9_TA(2021)0410

Budućnost odnosa EU-a i SAD-a

Rezolucija Europskog parlamenta od 6. listopada 2021. o budućnosti odnosa EU-a i SAD-a (2021/2038(INI))

(2022/C 132/07)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir zajedničku komunikaciju Komisije i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 2. prosinca 2020. pod naslovom „Nova strategija EU-a i SAD-a za globalne promjene” (JOIN(2020)0022),

— uzimajući u obzir zajedničku izjavu Transatlantskog dijaloga zakonodavaca od 24. kolovoza 2020. o odnosima EU-a i SAD-a,

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća o odnosima EU-a i SAD-a od 7. prosinca 2020.,

— uzimajući u obzir saslušanje državnog tajnika SAD-a Antonyja Blinkena pred Odborom Senata SAD-a za vanjske odnose od 19. siječnja 2021.,

— uzimajući u obzir izjavu članova Europskog vijeća od 26. veljače 2021. o sigurnosti i obrani,

— uzimajući u obzir zajedničko priopćenje za medije predsjednice von der Leyen i državnog tajnika Blinkena od 24. ožujka 2021.,

— uzimajući u obzir zajedničku izjavu državnog tajnika Sjedinjenih Američkih Država i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 24. ožujka 2021.,

— uzimajući u obzir izjavu Ministarstva vanjskih poslova SAD-a od 26. travnja 2021. naslovljenu „Predanost SAD-a zapadnom Balkanu”,

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 14. studenog 2016. o globalnoj strategiji-a za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije naslovljene „Zajednička vizija, zajedničko djelovanje: jača Europa”,

— uzimajući u obzir Zajedničku izjavu o suradnji EU-a i NATO-a, koju su 8. srpnja 2016. u Varšavi potpisali predsjednici Europskog vijeća i Europske komisije te glavni tajnik NATO-a,

— uzimajući u obzir razmjenu gledišta s glavnim tajnikom NATO-a tijekom zajedničke sjednice Odbora za vanjske poslove, Pododbora za sigurnost i obranu i Izaslanstva za odnose s Parlamentarnom skupštinom NATO-a održane 15. ožujka 2021.,

— uzimajući u obzir sudjelovanje potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika na sastanku ministara obrane NATO-a održanom 17. i 18. veljače 2021. te na sastanku ministara vanjskih poslova NATO-a održanom 23. i 24. ožujka 2021.,

— uzimajući u obzir priopćenje koje su izdali čelnici država i vlada koji su sudjelovali na sastanku Sjevernoatlantskog vijeća u Bruxellesu 14. lipnja 2021.,

— uzimajući u obzir izjavu sa sastanka na vrhu između EU-a i SAD-a naslovljenu „Prema obnovljenom transatlantskom partnerstvu” od 15. lipnja 2021.,

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. lipnja 2018. o odnosima EU-a i NATO-a ([1]),

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o transatlantskim odnosima, posebno svoju Rezoluciju od 26. ožujka 2009. o stanju transatlantskih odnosa u razdoblju nakon izbora u SAD-u ([2]), svoju Rezoluciju od 13. lipnja 2013. o ulozi EU-a u promicanju šireg Transatlantskog partnerstva ([3]) i svoju Rezoluciju od 12. rujna 2018. o stanju odnosa između EU-a i SAD-a ([4]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. siječnja 2021. o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2020. ([5]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. siječnja 2021. o provedbi zajedničke vanjske i sigurnosne politike – godišnje izvješće za 2020. ([6]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. svibnja 2021. o presudi Suda Europske unije od 16. srpnja 2020. – Data Protection Commissioner protiv Facebook Ireland Limited i Maximillian Schrems („Schrems II") – predmet C-311/18 ([7]),

— uzimajući u obzir članak 54. Poslovnika,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za međunarodnu trgovinu,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove (A9-0250/2021),

A. budući da se transatlantsko partnerstvo već 75 godina zalaže za slobodu, demokraciju, ljudska prava i vladavinu prava, za trgovinsku i gospodarsku suradnju te za sigurnost; budući da je SAD i dalje najbliži i najvažniji strateški partner EU-a; budući da se to partnerstvo temelji na snažnim političkim, kulturnim, gospodarskim i povijesnim vezama i zajedničkim vrijednostima kao što su sloboda, demokracija, ljudska prava i vladavina prava te da ima veliki potencijal za dijalog, suradnju te rješavanje pitanja i postizanje ciljeva i prioriteta od zajedničkog interesa u cijelom spektru politika;

B. budući da EU i SAD dijele iste vrijednosti i isti ključni interes u pogledu oblikovanja međunarodne scene na kojoj se poštuju pravila i jačaju multilateralizam i demokratske vrijednosti, brane ljudska prava, poštuje međunarodno pravo i promiče međunarodni poredak utemeljen na pravilima te se u istoj mjeri promiču mirno rješavanje sukoba i održiv razvoj širom svijeta;

C. budući da je izbor Joea Bidena za predsjednika Sjedinjenih Američkih Država i Kamale Harris za potpredsjednicu doveo do novih mogućnosti za nastavak i revitalizaciju tog ključnog transatlantskog partnerstva, za ponovni početak rada i inovacija na svim razinama te dugotrajne suradnje i za bolju suradnju u multilateralnim pitanjima kao što su klimatske promjene, digitalna i zelena tranzicija, demokracija i međunarodna sigurnost; budući da bi i EU i SAD trebali iskoristiti tu novu priliku za bliski dijalog i suradnju kako bi ispunili svoje stalne obveze prema međunarodnim organizacijama kojima pripadaju i zajamčili bolju koordinaciju i podjelu opterećenja u širokom spektru geopolitičkih pitanja u budućnosti; budući da je suradnja sa Sjedinjenim Američkim Državama stalan cilj EU-a bez obzira na to koja je administracija na vlasti;

D. budući da je Bidenova administracija izrazila namjeru da ojača odnose s EU-om i drugim demokratskim saveznicima; budući da je prvi prekomorski posjet predsjednika Bidena bio posjet Europi tijekom kojeg je sudjelovao na sastanku na vrhu NATO-a i sastanku na vrhu između EU-a i SAD-a u Bruxellesu 14. i 15. lipnja 2021.; budući da to potvrđuje duboku predanost SAD-a jačanju odnosa s Europskom unijom i njezinim državama članicama te budućnosti zajedničke sigurnosti i obrane unutar Sjevernoatlantskog saveza te u pogledu Europske unije; budući da je predsjednik Biden predložio da se organizira sastanak na vrhu za demokraciju na kojem će se nastojati postići zajedničke obveze s EU-om i drugim demokracijama kada je riječ o jačanju naših demokracija i poticanju pojačane suradnje među demokratskim državama uz istodobnu borbu protiv autoritarizma i kršenja ljudskih prava diljem svijeta;

([1]) SL C 28, 27.1.2020., str. 49.
([2]) SL C 117 E, 6.5.2010., str. 198.
([3]) SL C 65, 19.2.2016., str. 120.
([4]) SL C 433, 23.12.2019., str. 89.
([5]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0012.
([6]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0013.
([7]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0256.

srijeda, 6. listopada 2021.

E. budući da je potreban stalan, konstruktivan i uravnotežen dijalog utemeljen na zajedničkim ciljevima kako bi se izgradio snažan i ambiciozan transatlantski program i dubljom suradnjom riješila sva pitanja u područjima u kojima postoje transatlantske razlike, među ostalim u područjima kao što su odnosi s Kinom i Rusijom, obrambene obveze i sposobnosti, sukobi na Bliskom istoku i druga pitanja sigurnosti i stabilnosti, te kako bi se identificirali zajednički pristupi gdje je to moguće; budući da je jasno da se transatlantski savez ne može uzimati zdravo za gotovo i da ga je potrebno revitalizirati i konstantno jačati;

F. budući da bi u postizanju i produbljivanju transatlantske suradnje EU trebao težiti partnerstvu u vodstvu s SAD-om, koje je usmjereno na ostvarivanje zajedničkih interesa; budući da bi EU također trebao podupirati svoju stratešku autonomiju u obrambenim i gospodarskim odnosima kako bi se ostvarili vlastiti legitimni diplomatski, sigurnosni i gospodarski interesi te istodobno ojačala transatlantska veza i povećao zajednički utjecaj EU-a i SAD-a na svjetskoj sceni, ali i povećala njegova sposobnost da preuzme veću odgovornost za rješavanje ključnih globalnih i regionalnih izazova te da donosi odluke i, ako je potrebno, djeluje autonomno u vanjskim poslovima i pitanjima sigurnosti i obrane;

G. budući da EU i SAD imaju najopsežnije bilateralne trgovinske i ulagačke odnose, kao i najpovezaniji gospodarski odnos na svijetu;

H. budući da EU i SAD dijele niz novih zajedničkih izazova kao što su zlonamjeran utjecaj autoritarnih režima, koji ugrožavaju multilateralne institucije, socioekonomske posljedice pandemije, promicanje globalnog zdravlja, klimatske promjene i potreba za napretkom u pogledu mjera za ublažavanje klimatskih promjena, borba protiv globalnog vala autoritarizma, borba protiv globalnih kriminalnih mreža i terorizma, ostvarivanje rodne ravnopravnosti i anti-diskriminacije, rješavanje problema sve veće podjele između velegradskih i ruralnih područja te provedba digitalne i zelene transformacije kao sredstvo održive modernizacije, napredak tehnologije, kao što su umjetna inteligencija i kibersigurnost, izbjegavanje plaćanja poreza i širi izazovi koji proizlaze iz digitalizacije gospodarstva;

I. budući da bi se novim zamahom u transatlantskim odnosima stvorio povoljan politički kontekst za konstruktivno rješavanje zajedničkih izazova i pitanja u kojima se naša stajališta razlikuju;

J. budući da su u prosincu 2020. Europska komisija i Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) predstavili novu strategiju EU-a za kibersigurnost, kojom se nastoji postići da EU „učvrsti svoje vodstvo u području međunarodnih normi i standarda u kiberprostoru te ojača suradnju s partnerima diljem svijeta u cilju promicanja globalnog, otvorenog, stabilnog i sigurnog kiberprostora koji se temelji na vladavini prava, ljudskim pravima, temeljnim slobodama i demokratskim vrijednostima” ([8]);

K. budući da u Sjedinjenim Američkim Državama postoji snažna dvostranačka potpora za suradnju s demokratskim saveznicima kako bi se povećala otpornost transatlantske zajednice na hibridne prijetnje autoritarnih režima;

L. budući da su međunarodni poredak utemeljen na pravilima i demokratske vrijednosti dovedeni u pitanje zbog rasta asertivnog autoritarizma i slabljenja demokracije u trećim zemljama, kao i unutar EU-a i SAD-a zbog jačanja antidemokratskih populističkih i ekstremno desnih pokreta;

M. budući da bi izlazak Ujedinjene Kraljevine iz EU-a mogao dovesti do daljnje fragmentacije strateškog okruženja ne samo u pogledu odnosa EU-a i SAD-a, već i u Vijeću sigurnosti UN-a, skupine G7, skupine G20 i u drugim multilateralnim formatima;

N. budući da je Latinska Amerika regija koja s EU-om i SAD-om dijeli mnoge ključne vrijednosti, interese, povijesnu povezanost te gospodarske i ljudske veze;

1. pozdravlja činjenicu da su u prosincu 2020. Komisija i Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku donijeli novi prijedlog za program EU-a i SAD-a za globalne promjene, koji će biti temelj za obnovljeno i ojačano transatlantsko partnerstvo;

([8]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/hr/IP_20_2391

2. ponovno potvrđuje svoju potporu snažnoj transatlantskoj suradnji, partnerstvu i prijateljstvu EU-a i SAD-a, koji su u posljednjih 70 godina doprinijeli razvoju, blagostanju i uspješnoj integraciji Europe te bili temelj njezine stabilnosti i sigurnosti od završetka Drugog svjetskog rata; ističe da se odnos EU-a i SAD-a temelji na zajedničkim vrijednostima; podsjeća na to da su politički sustavi i SAD-a i EU-a utemeljeni na demokratskim načelima, vladavini prava i poštovanju temeljnih sloboda; uvjeren je da transatlantskom suradnjom možemo najbolje doprinijeti mirnom, održivom i konstruktivnom rješenju postojećih globalnih i regionalnih izazova, među ostalim usredotočujući se na održivu i ekološki prihvatljivu rekonstrukciju gospodarstva, uključujući ugljičnu neutralnost do 2050., te prevladavanje regionalnih, socijalnih, rasnih i rodnih nepravdi; ustraje u tome da bi se obnovljeno transatlantsko partnerstvo trebalo temeljiti na jednakosti partnera; istovremeno ističe da se strateška autonomija EU-a ne može ostvariti bez kvalitativnog poboljšanja u provedbi prioriteta i načela vanjske i obrambene politike EU-a ni bez sposobnosti EU-a da po potrebi djeluje samostalno radi ostvarivanja svojih legitimnih interesa, uključujući ambiciozno partnerstvo i suradnju s najbližim saveznicima Unije, kao što je SAD;

3. poziva Vijeće, Komisiju i potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da ponovno potvrde trajnu važnost strateškog transatlantskog odnosa za obnovu i revitalizaciju multilateralnog međunarodnog poretka utemeljenog na pravilima, u čijem je središtu sustav UN-a i međunarodno pravo, globalno jačanje demokratskih vrijednosti i promicanje ljudskih prava, za rješavanje zlonamjernog utjecaja i dezinformacija autoritarnih režima te za oblikovanje pravila digitalne i tehnološke budućnosti u skladu sa zajedničkim vrijednostima, održivim gospodarskim razvojem i uključivim gospodarskim rastom i radnim mjestima diljem svijeta, kao i usklađenim stajalištem prema Rusiji i Kini i zajedničkom ponudom ulaganja u globalne infrastrukturne inicijative u skladu s europskom strategijom povezivosti; ističe važnost strategije povezivosti EU-a i poziva na pojačanu suradnju između EU-a i SAD-a u ključnom području povezivosti; podržava transatlantska nastojanja da se izbjegne energetska ovisnost promicanjem energetske diversifikacije i, šire, povezanosti putem svih mogućih mehanizama, što je navedeno i u priopćenju skupine G7 naslovljenom „Zajednički program za globalno djelovanje s ciljem bolje rekonstrukcije”;

4. prima na znanje i podržava i novu transatlantsku odlučnost da se podupire demokracija u cijelom svijetu, posebno obranom slobode medija, podupiranjem civilnog društva te zaštitom i obranom novinara; pozdravlja jasnu predanost SAD-a jačanju i dodatnom širenju područja primjene transatlantskih odnosa, što potvrđuje odluka predsjednika SAD-a da za svoje prvo prekomorsko putovanje odabere Europu i sudjeluje na sastanku na vrhu EU-a i SAD-a u lipnju 2021.; podržava operativne zaključke sastanka na vrhu koji su detaljno opisani u izjavi sa sastanka na vrhu između EU-a i SAD-a naslovljenoj „Prema obnovljenom transatlantskom partnerstvu”, koja je objavljena 15. lipnja 2021. i kojom se potvrđuje snažna predanost obiju strana ostvarivanju sinergija i produbljivanju transatlantskog dijaloga i suradnje; posebno napominje transatlantsku odlučnost u pogledu rješavanja humanitarnih potreba i zauzimanja za međunarodno humanitarno pravo, kao i proširenja baze resursa za humanitarno djelovanje; napominje i podržava i namjeru jačanja transatlantske suradnje u vezi s primjenom sankcija za postizanje zajedničkih vanjskopolitičkih i sigurnosnih ciljeva;

5. poziva na novi transatlantski program kojim bi se nastojali ostvariti zajednički interesi, iskoristila zajednička snaga i promicala multilateralna suradnja u cilju pravednijeg i zdravijeg svijeta, borba protiv klimatskih promjena te mirno i održivo rješavanje sukoba, među ostalim regionalnih sukoba, a sve na temelju načela međunarodnog prava, nadzora naoružanja, neširenja nuklearnog oružja i razoružanja; naglašava da bi se u tom programu naglasak trebao staviti na naše zajedničke strateške ciljeve, kao što su jačanje našeg lanca opskrbe lijekovima i reforma WHO-a, osiguravanje odgovarajućeg pristupa cjepivima za ranjive zemlje, smanjivanje naše ovisnosti o vanjskim rezervama energije, povećanje ulaganja u napredne tehnologije, borba protiv nejednakosti, promicanje ekološke transformacije te međusobna suradnja i suradnja s relevantnim trećim zemljama, usredotočena na sigurnost i stabilnost istočnog i južnog susjedstva EU-a, zapadnog Balkana i afričkog kontinenta;

6. naglašava potrebu za produbljivanjem zakonodavne suradnje i uspostavom snažnijih struktura za zakonodavnu suradnju i uključivog transatlantskog dijaloga koji će se temeljiti na zakonodavnim granama i EU-a i SAD-a, kao što je transatlantska skupština zakonodavaca; napominje da bi se podizanjem razine osviještenosti o strukturama kao što je Transatlantski dijalog zakonodavaca i organiziranjem redovitijih sastanaka i posjeta Odbora za vanjske poslove Parlamenta njihovim kolegama iz SAD-a, primjerice u okviru redovitih godišnjih posjeta predmetnih odbora, vratilo povjerenje u transatlantsku suradnju te obnovila njezina trajnost i učinkovitost; potiče Kongres SAD-a da poboljša Transatlantski dijalog zakonodavaca dajući mu ovlasti službenog tijela sa stalnim članstvom koje je posvećeno unaprjeđenju odnosa Sjedinjenih Američkih Država i Europske unije te prirodnim pandanom međuparlamentarnom izaslanstvu Europskog

parlamenta za odnose s Kongresom SAD-a; pozdravlja ponovno pokretanje Odbora za Europsku uniju u Kongresu SAD-a i naglašava važnost bliske suradnje i povezivanja s aktivnostima Transatlantskog dijaloga zakonodavaca; ponovno potvrđuje važnost upravljačkog odbora Transatlantskog dijaloga zakonodavaca u osiguravanju koordinacije svih aktivnosti povezanih s transatlantskom suradnjom u pogledu zakonodavnih nastojanja u Europskom parlamentu radi jačanja parlamentarnog nadzora;

7. pozdravlja bogat transatlantski dijalog na razini civilnog društva i poziva EU i SAD da dodatno vrednuju taj dijalog i uključe sve društvene i gospodarske dionike u raspravu o budućnosti transatlantskih odnosa; stajališta je da bi se u tu svrhu mogao uspostaviti redoviti transatlantski dijalog civilnog društva; ističe da kontakti između građana EU-a i SAD-a doprinose razvoju zajedničkih vrijednosti, povjerenju i međusobnom razumijevanju između transatlantskih partnera; stoga poziva na pojačanu potporu promicanju i olakšavanju provedbe programa mobilnosti i razmjene, kao što je Erasmus+, kao i razmjena stažista između Kongresa i Europskog parlamenta; naglašava važnost poboljšanja kontakata između građana u područjima znanosti, istraživanja i obrazovanja;

8. poziva na pojačanu međuparlamentarnu suradnju između zastupnika u Europskom parlamentu, članova Kongresa, zastupnika u nacionalnim parlamentima država članica EU-a i članova raznih državnih zakonodavstava 50 saveznih država SAD-a u različitim tematskim područjima koja bi omogućila razmjenu najboljih praksi, uključujući subnacionalne dijaloge, kao što je „koalicija Under2”, i pojačanu koordinaciju u pogledu globalnih, ali i zajedničkih domaćih izazova, kao što su rješavanje problema ekonomske i socijalne nejednakosti, zaštita ljudskih prava i demokratskih standarda s obzirom na rastuće unutarnje i vanjske antidemokratske prijetnje, zaštita međunarodnog prava i pravno obvezujućih sporazuma, promicanje zajedničkih strateških interesa, univerzalno zdravstveno osiguranje, usklađivanje zakona o antropocentričnoj umjetnoj inteligenciji u svim njezinim oblicima, potpora suradnji poduzeća iz SAD-a i EU-a, inovacije i druge najsuvremenije tehnologije kao što su 5G i 6G te biotehnologije, istraživanje, razvoj i inovacije, oporezivanje tehnoloških poduzeća, odgovornost internetskih platformi, među ostalim pružajući potreban nadzor kako bi se osiguralo da su politike internetskih platformi u skladu s temeljnim demokratskim vrijednostima, borba protiv klimatskih promjena, uključujući u svojstvu sigurnosne prijetnje, kao i cilj pravedne tranzicije na klimatsku neutralnost, zaštita slobodnog i neovisnog medijskog okružja te zaštita naših demokratskih izbora od stranog uplitanja; ponavlja važnost suradnje i dijaloga između EU-a i SAD-a u području svemira; pozdravlja najavljenu predanost jačanju transatlantske suradnje u pogledu svemira na temelju Sporazuma Galileo-GPS; smatra da bi suradnja EU-a i SAD-a u području svemira mogla pomoći u promicanju standarda sigurnosti u svemiru i najboljih praksi u međunarodnoj zajednici;

9. snažno potiče EU i SAD da surađuju u pogledu globalnih poreznih izazova, nadovezujući se na rad OECD-a, kao što je reforma međunarodnog sustava poreza na dobit, s ciljem ukidanja mogućnosti da se gospodarski subjekti koriste strategijama smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS) kako bi izbjegli plaćanje poreza na dobit; u tom pogledu podržava rad Uključivog okvira za borbu protiv smanjenja porezne osnovice i premještanja dobiti (BEPS) OECD-a / skupine G20; ističe da napori u pogledu reformi moraju uključivati ukidanje poreznih oaza; naglašava da takve mjere mogu poslužiti za smanjenje ekonomskih nejednakosti; potvrđuje predanost EU-a pravednom oporezivanju u digitalnom gospodarstvu, na što se poziva u novom programu EU-a i SAD-a za globalne promjene;

10. ističe važnost viznog reciprociteta između EU-a i SAD-a te potiče obje strane da pronađu obostrano prihvatljivo rješenje aktivnim diplomatskim angažmanom kojim bi se omogućio bezvizni režim za sve države članice EU-a; pozdravlja uključivanje Poljske u američki program izuzeća od obveze posjedovanja vize te potvrdu da i Hrvatska ispunjava sve uvjete za uključenje; poziva SAD da ubrza proces pristupanja Bugarske, Cipra i Rumunjske programu izuzeća od obveze posjedovanja vize;

Obnova multilateralizma

11. pozdravlja ponovnu predanost SAD-a multilateralizmu utemeljenom na pravilima i savezima s njegovim partnerima te naglašava da to pruža važnu priliku za ponovnu suradnju s SAD-om u ponovnoj izgradnji, konsolidaciji i daljnjem širenju transatlantskog odnosa, među ostalim u područjima kao što su multilateralizam i ljudska prava, te u zajedničkom, ravnopravnom i partnerskom, jačanju globalnog poretka utemeljenog na pravilima u duhu naših zajedničkih liberalnih demokratskih vrijednosti; naglašava važnost bliske suradnje s SAD-om i drugim državama istomišljenicama za modernizaciju multilateralnih organizacija kako bi one bile svrsishodne i kako bi se poboljšalo promicanje globalnog mira i sigurnosti, temeljnih prava, univerzalnih vrijednosti i međunarodnog prava; također naglašava potrebu da se u te napore uključe zemlje globalnog juga; ističe potrebu za bliskom suradnjom i koordinacijom unutar sustava UN-a, njegovih agencija, organizacija i misija, među ostalim u pogledu popunjavanja rukovodećih položaja;

12. ponovno naglašava svoju predanost međunarodnoj suradnji u okviru UN-a kao neizostavnog foruma za multilateralna rješenja za globalne izazove te za širenje politika, politički dijalog i postizanje konsenzusa u cijeloj međunarodnoj zajednici;

13. poziva EU i SAD da povećaju zajedničko financiranje najsuvremenijih projekata temeljenih na pionirskim tehnologijama, zajednička ulaganja u istraživanje i razvoj, akademsku razmjenu građana u području STEM-a te zajedničku potporu novoosnovanim tehnološkim poduzećima i MSP-ovima;

14. pozdravlja odluku Bidenove administracije o ponovnom pridruživanju Pariškom sporazumu i imenovanju posebnog predsjedničkog izaslanika za, klimu Johna Kerryja; pozdravlja najavu uspostavljanja akcijske skupine EU-a i SAD-a za klimu na visokoj razini; apelira na EU i SAD da podnesu konkretne prijedloge za rješavanje problema klimatskih promjena i ozelenjivanja trgovine te za promicanje operacionalizacije zelene tehnologije, među ostalim vodika, održivog financiranja i biološke raznolikosti;

15. naglašava važnost globalne suradnje u pogledu transnacionalnih izazova podupiranja obrazovanja, znanosti, mladih i kulturne raznolikosti i dijaloga; poziva SAD da se ponovno pridruži Organizaciji Ujedinjenih naroda za obrazovanje, znanost i kulturu (UNESCO);

16. pozdravlja odluku SAD-a da se ponovno pridruži Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji; poziva na transatlantsko vodstvo u području zdravstvene diplomacije da koordinira pristup zaustavljanju pandemije bolesti COVID-19 na globalnoj razini, kao i mogućih budućih zdravstvenih kriza, te da ojača globalnu zdravstvenu sigurnost, posebno u pogledu reforme Svjetske zdravstvene organizacije i zajedničkih transatlantskih napora za postizanje pravednog globalnog pristupa cjepivu, testovima i načinima liječenja za bolest COVID-19 te njihove distribucije, posebno u zemljama s nižim prihodima; ustraje u poticanju suradnje radi uspostave boljih postupaka za pripremu za buduće pandemije, među ostalim, preko smislenog i dosljednog kliničkog i regulatornog pristupa koji je komplementaran globalnim lancima opskrbe kako bi se osigurala fleksibilnost i otpornost; poziva na nepristranu neovisnu istragu o izvoru i širenju pandemije bolesti COVID-19, kao i o postupanju WHO-a u vezi s pandemijom na njezinu samom početku;

17. ističe potrebu za poboljšanom javnom diplomacijom u području cijepljenja u kojoj EU i SAD mogu imati vodeću ulogu jer je globalno cijepljenje jedini način da se zaustavi pandemija; pozdravlja financijske doprinose EU-a i SAD-a instrumentu COVAX i promicanje međunarodne suradnje za poboljšanje dostupnosti cjepiva diljem svijeta primjenom koordiniranog pristupa pri razmatranju prijedloga za pojednostavnjenje pravila o zaštiti intelektualnog vlasništva za cjepiva; u tom smislu potiče transatlantske partnere da surađuju kako bi se omogućila brza proizvodnja i isporuka cjepiva kad god je to potrebno; potiče razmjenu najboljih praksi između SAD-a i EU-a za uvođenje cjepiva kako bi se osigurala bolja pripravnost i otpornost u budućnosti;

18. poziva na usklađeni pristup EU-a i SAD-a u UN-u, među ostalim u pogledu reforme UN-a kako bi se ojačala njegova djelotvornost kao multilateralne organizacije, povećala transparentnost institucije i poboljšala njezina vjerodostojnost; poziva na koordinirane napore kako bi se preuzele ambiciozne obveze na sastancima na vrhu UN-a o klimatskim promjenama i biološkoj raznolikosti tijekom 2021. (COPS 26); poziva EU i SAD da preuzmu vodeću ulogu u okviru UN-ova okvira za klimatske promjene i u drugim forumima kao što su Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva i Međunarodna pomorska organizacija; u tom pogledu naglašava ključnu važnost suradnje u području čiste energije i istraživanja, razvoja i inovacija, kao i u području tehnologija i proizvoda s niskim emisijama ugljika, te suradnje u pogledu gorućih pitanja kao što su neširenje oružja, rješavanje sukoba, borba protiv nasilne radikalizacije i terorizma; izražava zabrinutost zbog činjenice da je Kina u posljednja tri desetljeća utrostručila svoje emisije ugljika te da sada ispušta 27 % svjetskih stakleničkih plinova, zbog čega su napori EU-a i SAD-a za rješavanje problema emisija stakleničkih plinova uglavnom nedostatni bez jasnih obveza i provedbe od strane Kine;

19. ustraje u poštovanju međunarodnog prava mora i u tom pogledu ponavlja svoj poziv SAD-u da ratificira Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora; poziva SAD da se pridruži naporima EU-a da prije sljedeće Skupštine UN-a za okoliš potakne donošenje međunarodnog ugovora protiv morskog otpada i onečišćenja plastikom u moru; apelira na SAD i EU da ojačaju suradnju u borbi protiv nezakonitog, neprijavljenog i nereguliranog ribolova na svjetskoj razini;

20. prima na znanje da je predsjednik Biden najavio novi cilj u pogledu dekarbonizacije od 50 % do 52 % do 2030. u odnosu na razine iz 2005.; također prima na znanje da je predsjednik Biden održao virtualni sastanak na vrhu čelnika o klimi kako bi se potaknuli napori velikih gospodarstava u borbi protiv klimatskih promjena;

srijeda, 6. listopada 2021.

21. uviđa znatno poboljšanje kvalitete zraka u SAD-u tijekom posljednjih nekoliko desetljeća, uglavnom potaknuto tehnološkim napretkom i inovacijama u energetskom sektoru;

22. vjeruje da bi EU zajedno s SAD-om trebao potvrditi središnju ulogu ciljeva održivog razvoja i Programa održivog razvoja do 2030. kao okvira za djelotvornu multilateralnu suradnju, koji će uključivati i Kinu kad god je to moguće, pod uvjetom da se Kina istinski obveže na ostvarivanje nekontradiktornog dijaloga i suradnje te uz program kojim se osnažuju središnje strukture i ciljevi programa do 2030.;

23. poziva na pojačanu koordinaciju u pogledu uporabe restriktivnih mjera, među ostalim sankcija u području ljudskih prava, te potiče Vijeće da uvrsti komponentu korupcije u globalni režim sankcija EU-a u području ljudskih prava; poziva EU i SAD da koordiniraju svoje politike sankcija kad god je to moguće i korisno;

24. pozdravlja to što je Bidenova administracija objavila da će s predanošću ponovno pokrenuti suradnju s Vijećem UN-a za ljudska prava, što ukazuje na namjeru SAD-a da ponovno promiče ljudska prava na globalnoj razini, u nadi da će se pojačati napori usmjereni na poštovanje ljudskih prava širom svijeta i spriječiti autoritarno redefiniranje ljudskih prava kao koncepta koji je vezan za državu; poziva EU i SAD da zajedno sa saveznicima sličnih stavova rade na reformi Vijeća UN-a za ljudska prava, a posebno da utvrde jasne kriterije za članstvo u njemu;

25. poziva na jačanje predanosti EU-a i SAD-a u pogledu promicanja i zaštite ljudskih prava na globalnoj razini te u pogledu borbe protiv uspona autoritarizma i neliberalnih režima; potiče uspostavu sveobuhvatnog zajedničkog paketa instrumenata EU-a i SAD-a za rješavanje problema kršenja ljudskih prava; poziva institucije EU-a da blisko surađuju s drugim demokracijama u obrani i zaštiti temeljnih ljudskih prava i demokratskih vrijednosti na međunarodnoj razini pojačanom bliskom suradnjom s međunarodnim organizacijama kao što su Vijeće Europe i OESS; stajališta je da bi Parlament i Kongres mogli surađivati u slučajevima progona i zatvaranja boraca za ljudska prava i predstavnika civilnog društva bez razloga ili respresije njihovog djelovanja;

26. pozdravlja činjenicu da je Bidenova administracija ukinula američke sankcije usmjerene na visoke dužnosnike Međunarodnog kaznenog suda (MKS); potiče SAD da se pridruži Rimskom statutu o uspostavi MKS-a i da konstruktivno surađuje sa Sudom u tekućim istragama i sudskim postupcima;

27. ponovno apelira na SAD da ukine smrtnu kaznu i reformira svoj kaznenopravni sustav;

28. snažno potiče na dijalog i razmjenu najboljih praksi između EU-a i SAD-a o promicanju rasne i rodne ravnopravnosti; poziva EU i SAD da poduzmu odlučne korake za rješavanje sistemskog rasizma, koji se odražava u policijskom nasilju koje nerazmjerno pogađa etničke i rasne manjine te ukorijenjenim nejednakostima zbog kojih dolazi do legitimnih mirnih prosvjeda;

29. smatra da EU i SAD zajedno mogu poboljšati ravnopravnost i poštovanje ljudskih prava te osigurati da se oni propisno odražavaju i podupiru u postupku donošenja odluka multilateralnog foruma; stoga predlaže da se razmotri stalna platforma za dijalog između EU-a i SAD-a kako bi se poduzeli konkretni koraci za borbu protiv rasizma, govora mržnje i diskriminacije, uključujući diskriminaciju LGTBQI osoba, te poziva na bližu multilateralnu suradnju u tom pogledu s međunarodnim organizacijama kao što su OESS, UN, Afrička unija, Organizacija američkih država (OAS) i Vijeće Europe; poziva EU i SAD da zajedno organiziraju globalni sastanak na vrhu o borbi protiv globalnog rasizma i diskriminacije;

30. duboko je zabrinut zbog činjenice da je zakonodavac u Texasu donio zakon Texas Heartbeat Act („zakon o otkucajima srca fetusa”), kojim se de facto zabranjuje pobačaj, što je ozbiljan napad na spolna i reproduktivna prava žena; žali zbog toga što je Vrhovni sud SAD-a podijeljenom odlukom odbio donijeti presudu o donošenju tog nezapamćenog zakona;

31. ustraje u tome da su potrebni veći napori u pogledu poboljšanja rodne ravnopravnosti i prava žena, među ostalim u pogledu rodno uvjetovanog nasilja te spolnog i reproduktivnog zdravlja i prava;

32. poziva EU i države članice da ojačaju suradnju s SAD-om u promicanju slobode vjeroispovijesti ili uvjerenja diljem svijeta; poziva EU i SAD na uzajamnu zaštitu i očuvanje europske i američke kulturne i povijesne baštine u SAD-u i EU-u;

33. potiče Bidenovu administraciju da brzo provede najavljene planove o zatvaranju objekta za pritvor Guantanamo; žali zbog činjenice da je gotovo 20 godina nakon uspostave tog objekta i dalje pritvoreno 40 zatvorenika, uključujući njih petero kojima je Obamina administracija odobrila puštanje na slobodu; poziva EU i njegove države članice da ponude pomoć kako bi se taj proces olakšao;

34. potiče SAD da većem dijelu stanovništva zajamči pravedan i slobodan pristup osnovnim uslugama, kao što su zdravstveni sustav i sustavi socijalne zaštite; potiče novoimenovanu Bidenovu administraciju da poduzme konkretne korake za regulaciju posjedovanja oružja među građanima SAD-a;

35. ističe da je transatlantska zajednica suočena s nizom raznolikih i dosad nezabilježenih zajedničkih izazova, od borbe protiv terorizma do hibridnih prijetnji, klimatskih promjena, dezinformacija, kibernapada, novih i disruptivnih tehnologija te promjena u globalnoj ravnoteži snaga, kao i s time povezanim izazovima za međunarodni poredak utemeljen na pravilima;

Pojačana suradnja u pogledu međunarodne trgovine i ulaganja

36. ističe da je potrebno surađivati s SAD-om, iskorištavanjem pozitivnog zamaha, na jačanju multilateralnog trgovinskog sustava i reformi Svjetske trgovinske organizacije; pozdravlja ishod sastanka na vrhu EU-a i SAD-a od 15. lipnja 2021. „Prema obnovljenom transatlantskom partnerstvu” kao znak revitaliziranog i konstruktivnog angažmana; pozdravlja dogovor o okviru za suradnju u pogledu velikih civilnih zrakoplova; prima na znanje priznanje iz izjave sa sastanka na vrhu EU-a i SAD-a da je primjena carina na uvoz iz EU-a u skladu s odjeljkom 232. SAD-a dovela do napetosti u transatlantskom odnosu i pozdravlja izričitu predanost iz iste izjave da se do kraja godine riješe postojeće razlike u pogledu prekomjernih kapaciteta čelika i aluminija; smatra da je ključno uspostaviti nekoliko platformi za kontinuiranu raspravu, kao što su Vijeće za trgovinu i tehnologiju i dijaloga o zajedničkoj politici tehnološke konkurentnosti između EU-a i SAD-a, jer će se time dodatno omogućiti transatlantska trgovina te potiče Komisiju da u ime EU-a što prije uspostavi učinkovitu i uključivu strukturu za Vijeće za trgovinu i tehnologiju; pozdravlja osnivanje zajedničke radne skupine EU-a i SAD-a za proizvodni i opskrbni lanac u pogledu COVID-a;

37. naglašava da je Vijeće za trgovinu i tehnologiju dio pozitivnog transatlantskog trgovinskog programa čiji je krajnji cilj ugrađivanje demokratskih vrijednosti i etike u nove tehnologije kako bi postalo transparentna institucionalna struktura i predvodilo globalnu digitalnu transformaciju; u tom pogledu pozdravlja činjenicu da je konstituirajuća sjednica održana prema planu unatoč napetostima o kojima je potrebno otvoreno i iskreno raspravljati; ističe da bi bilo moguće ostvariti neke brze koristi kojima bi se poboljšala bilateralna trgovina te stoga potiče obje strane da se usredotoče na konkretne opipljive rezultate; u tom pogledu pozdravlja ishod prvog sastanka Vijeća za trgovinu i tehnologiju održanog 29. rujna u Pittsburghu na kojem su usvojene konkretne teme za svaku od 10 radnih skupina; među obvezama podržava predanost suradnji na izbjegavanju novih i nepotrebnih prepreka za trgovanje novim tehnologijama i tehnologijama u nastajanju, na provjeri ulaganja i izvozu robe s dvojnom namjenom, kao i obvezu poboljšanja učinkovitosti politika u čijem su središtu netržišne politike i prakse kojima se narušava trgovina; pozdravlja utvrđivanje konkretnih tema kao što su rješavanje problema koje stvaraju netržišna gospodarstva i suradnja u području radničkih prava i klimatskih politika povezanih s trgovinom u okviru Radne skupine za globalne trgovinske izazove; ističe važnost suradnje u utvrđivanju međunarodnih tehnoloških standarda; poziva na osnivanje pododbora za trgovinu i tehnologiju u okviru transatlantskog dijaloga zakonodavaca kao dopune izvršnoj ulozi Vijeća za trgovinu i tehnologiju te radi provedbe demokratskog nadzora nad tim Vijećem; naglašava da Vijeće za trgovinu i tehnologiju nije forum za pregovore o trgovinskom sporazumu između EU-a i SAD-a, ne dovodeći u pitanje buduće inicijative u tu svrhu;

38. ističe da Europska unija i Sjedinjene Američke Države imaju najpovezaniji gospodarski odnos na svijetu, koji je istovremeno najopsežniji i najdublji bilateralni trgovinski i ulagački odnos, u okviru kojega trgovina robom i uslugama iznosi više od 1 bilijun EUR godišnje; podsjeća na to da gospodarstva EU-a i SAD-a zajedno čine više od 40 % svjetskog BDP-a i gotovo trećinu svjetskih trgovinskih tokova;

39. ističe važnost toga da, kao povijesni saveznici i trgovinski partneri, oživimo naš transatlantski trgovinski odnos, osobito s obzirom na trenutačnu krizu uzrokovanu bolešću COVID-19, radi promicanja multilateralizma, poticanja otvorenog trgovinskog sustava utemeljenog na pravilima i pronalaženja zajedničkih rješenja za goruće globalne izazove, uključujući globalno zdravlje;

srijeda, 6. listopada 2021.

40. prima na znanje naznake koje su već dali američki kolege i izjave predstavnice SAD-a za trgovinu Katherine Tai sa saslušanja o trgovinskom programu Bidenove administracije za 2021.;

41. u tom kontekstu ponovno ističe svoju potporu novoj trgovinskoj strategiji EU-a, kojom se, također preko transatlantskog programa Unije, nastoje ostvariti sinergije između ciljeva unutarnje i vanjske politike u skladu s ciljevima održivog razvoja UN-a;

42. smatra da je trgovinska politika strateški geopolitički alat transatlantskog programa; naglašava da je SAD ključan trgovinski partner i stoga pozdravlja pozitivne poruke Bidenove administracije iz njezinih planova za jačanje bilateralnih odnosa s EU-om te poziva na obnovu suradnje koja bi trebala donijeti trajne i konkretne rezultate u nadolazećim godinama, uzimajući u obzir da na naše gospodarske odnose utječu i sigurnosni interesi u kontekstu otvorene strateške autonomije;

43. ističe potrebu za utvrđivanjem zajedničkih djelovanja utemeljenih na zajedničkim interesima i vrijednostima, kao i na zajedničkim rizicima i prijetnjama, kako bi se doprinijelo globalnom održivom i uključivom gospodarskom oporavku od pandemije bolesti COVID-19;

44. naglašava potrebu za reformom globalnog trgovinskog sustava kako bi se osigurali jednaki uvjeti na globalnoj razini i za suradnjom na razvoju novih pravila, posebno u pogledu nepoštenih trgovinskih praksi jer nepoštena konkurencija snažno utječe na naša poduzeća i radnike;

45. podržava pristup partnerstva u vodstvu s SAD-om, uključujući usklađeni stav prema Rusiji i Kini, usmjeren na ostvarivanje zajedničkih interesa u zelenoj i digitalnoj transformaciji naših gospodarstava, kao i zajedničke inicijative u pogledu pružanja globalnih javnih dobara; naglašava da je u taj program uvrštena sastavnica „radnici i plaće”, kao i otporniji, održiviji i odgovorniji lanci opskrbe; u tom pogledu potiče obje strane da usklade svoje pristupe rješavanju problema prisilnog rada i izrabljivačkih radnih uvjeta i da surađuju na poboljšanju poštovanja prava radnika i ekoloških standarda u trgovinskim sporazumima, kao i na multilateralnoj razini, među ostalim, nadovezujući se na međusobna iskustva kako bi se te odredbe učinkovitije provodile;

46. ističe potrebu da se dokaže da će bolji trgovinski odnosi između EU-a i SAD-a koristiti građanima, osobito onima koji su zapostavljeni zbog globalizacije, kao i poduzećima s obje strane Atlantika; u tom kontekstu poziva EU i SAD da surađuju i usklade svoje strategije kako bi stvorili ulagačke sinergije, naročito kako bi ostvarili održivu i uključivu digitalnu i zelenu tranziciju svojih gospodarstava;

47. primjećuje da su zajednički izazovi EU-a i SAD-a sve manje vezani za vojna pitanja i leže u našem gospodarskom partnerstvu; stoga poziva na kontinuirani i pojačani transatlantski parlamentarni dijalog o trgovini između Europskog parlamenta i Kongresa SAD-a putem interakcije između Odbora Europskog parlamenta za međunarodnu trgovinu na strani EU-a i Odbora za proračunsku i poreznu politiku (engl. Ways & Means Committee), njegova pododbora za trgovinu i Odbora Senata za financije na strani SAD-a, kao i u okviru transatlantskog dijaloga zakonodavaca;

48. svesrdno pozdravlja potporu SAD-a novoj glavnoj direktorici WTO-a, Ngozi Okonjo-Iweali, kao i povratak SAD-a Pariškom sporazumu; pozdravlja četveromjesečnu privremenu suspenziju carina Airbus-Boeing, koje su nerazmjerno negativno utjecale na poljoprivredno-prehrambene proizvode EU-a, kao pozitivan korak prema pronalaženju trajnog rješenja za subvencije za civilne zrakoplove; primjećuje da će suspenzija tih carina završiti u srpnju 2021. i apelira na pronalaženje rješenja koje će dovesti do njihova trajnog ukidanja;

49. pozdravlja spremnost SAD-a da otvori rasprave o globalnom prekomjernom kapacitetu čelika i aluminija; prima na znanje odluku Komisije da suspendira povećanje carina na uvoz iz SAD-a, čime se kompenziraju mjere SAD-a;

50. također pozdravlja brzo sklapanje Sporazuma WTO-a o carinskim kvotama, prvog sporazuma s SAD-om sklopljenog za vrijeme nove Bidenove administracije, kojim se pokazuje spremnost te nove administracije da u okviru WTO-a nastoji postići sporazume s EU-om;

51. istovremeno uviđa da se neki interesi i dalje razlikuju; u tom pogledu potiče obje strane da riješe bilateralne sporove; apelira na SAD da ukloni jednostrane trgovinske mjere i prijetnje dodatnim mjerama u vezi s porezima na digitalne usluge, da se suzdrži od poduzimanja daljnjih mjera i da se usredotoči na ono što nas povezuje; pridaje veliku važnost sastanku na vrhu između EU-a i SAD-a u lipnju 2021. kao polazištu za daljnje promjene u našim trgovinskim odnosima i rasprave o još neistraženim područjima u kojima bi se mogla povećati suradnja;

52. apelira na SAD da, unatoč tekućim pregovorima, odmah ukine carine na čelik i aluminij iz odjeljka 232. jer se europska poduzeća ne mogu smatrati prijetnjom za nacionalnu sigurnost SAD-a te naglašava potrebu za zajedničkim rješavanjem pitanja povezanih s prekomjernim kapacitetom čelika i aluminija iz trećih zemalja; među ostalim, ponovno naglašava ambiciju EU-a da ukine carine na industrijske proizvode između EU-a i SAD-a;

53. iako žali zbog zaključenja istrage o digitalnim porezima u odjeljku 301., pozdravlja suspenziju šestomjesečnih trgovinskih protumjera za gospodarske sektore kao što je sektor obuće u državama članicama koje su uvele porez na digitalne usluge dok su pregovori u okviru OECD-a u tijeku; izražava zabrinutost zbog preliminarnog popisa protumjera koje je sastavila predstavnica SAD-a za trgovinu, a koje proizlaze iz istraga u odjeljku 301. o različitim porezima EU-a na digitalne usluge, što uključuje posebno osjetljive proizvodne sektore kao što su obuća i kožna industrija, koji bi potencijalno mogli biti isključeni s tržišta SAD-a ako dođe do usvajanja novih carina; snažno potiče Komisiju i države članice da ubrzaju i što prije zaključe pregovore u okviru prijedloga OECD-a o oporezivanju digitalnoga gospodarstva te da na sve moguće načine izbjegnu daljnju gospodarsku štetu za poduzeća iz EU-a, osobito mala i srednja poduzeća, naročito u kontekstu strategija oporavka od pandemije bolesti COVID-19; smatra da je, s obzirom na isključivu nadležnost EU-a u području zajedničke trgovinske politike i prijetnje SAD-a protumjerama u pogledu zakona o oporezivanju digitalnoga gospodarstva, zajednički pristup EU-a poželjniji od pojedinačnih pristupa na nacionalnoj razini, osobito kako bi se izbjegla daljnja eskalacija transatlantskih carina;

54. uviđa da i dalje postoje neiskorišteni potencijali za uklanjanje znatne birokracije i jačanje transatlantskog gospodarskog partnerstva; u kontekstu tekuće tehnološke utrke naglašava važnost uskog transatlantskog regulatornog prostora za naša poduzeća, posebno za nove digitalne, energetske i klimatske tehnologije; očekuje od obiju strana da u dijalogu odgovore na zabrinutosti EU-a u pogledu američkog zakona kojim se potiče kupnja američkih proizvoda (engl. Buy American Act) i Jonesova zakona, uključujući javnu nabavu i pristup tržištima usluga;

55. zagovara zajednički pristup rješavanju krize uzrokovane bolešću COVID-19, među ostalim mjerama, povećanjem dostupnosti i cjenovne pristupačnosti cjepiva; poziva EU i SAD da surađuju i budu predvodnici u nastojanjima da se riješi problem nestašice cjepiva kako bi se osigurala što brža opskrba cjepivom diljem svijeta i njegova primjena na najvećem mogućem broju ljudi; pozdravlja najavu partnerstva između EU-a i SAD-a za postizanje napretka u globalnom cijepljenju protiv bolesti COVID-19 cijepljenjem 70 % svijeta do Opće skupštine UN-a sljedeće godine; podsjeća na to da se svijet suočava s oskudicom cjepiva na globalnoj razini; stoga, kako bi se postigla jednakost u pogledu cjepiva, poziva EU i SAD da surađuju s proizvođačima kako bi se povećali globalni kapaciteti za proizvodnju cjepiva i njihovih sastojaka; poziva obje strane da se suzdrže od svih mjera ograničavanja izvoza, da se pobrinu za pravilno funkcioniranje lanaca opskrbe, da osiguraju potrebne prijenose tehnologije i da poboljšaju pripravnost za buduće globalne zdravstvene krize; potiče obje strane da povećaju regulatornu suradnju kako bi se olakšao osnovni pristup lijekovima;

56. poziva Komisiju i Bidenovu administraciju da aktivno podrže nove inicijative Glavne uprave WTO-a koje se posebno odnose na zdravlje; u tom kontekstu ističe stajalište Parlamenta o mogućem izuzeću od sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) izneseno u njegovoj Rezoluciji od 10. lipnja 2021. ([9]);

57. iako prepoznaje važnost zaštite europskih prava intelektualnog vlasništva za održavanje kapaciteta poduzeća za inovacije, smatra da je važno ispitati sve primjenjive mogućnosti za fleksibilnost u okviru Sporazuma o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva (TRIPS) kako bi se povećali globalni kapaciteti za proizvodnju cjepiva i njegovih sastojaka; ističe da pronalaženje rješenja za prava intelektualnog vlasništva može biti samo jedan dio zajedničkog globalnog odgovora;

58. naglašava da je WTO i dalje temelj multilateralnog trgovinskog sustava utemeljenog na pravilima; poziva na pojačanu suradnju u reformi WTO-a, uključujući preinaku njegovih triju temeljnih funkcija, što podrazumijeva hitnu reformu i ponovnu uspostavu žalbenog tijela te jačanje nadzornih i savjetodavnih funkcija WTO-a, među ostalim, promicanjem otvorenih plurilateralnih sporazuma;

([9]) Rezolucija Europskog parlamenta od 10. lipnja 2021. o odgovoru na globalni izazov bolesti COVID-19: učinci izuzeća od primjene Sporazuma WTO-a o trgovinskim aspektima prava intelektualnog vlasništva na cjepiva, lijekove i opremu protiv bolesti COVID-19 te na povećanje proizvodnje i proizvodnih kapaciteta u zemljama u razvoju, (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0283).

srijeda, 6. listopada 2021.

59. snažno potiče obje strane da surađuju na reguliranju trgovine zdravstvenim proizvodima, izradi pravila za digitalnu trgovinu i utvrđivanju ambicioznog klimatskog i okolišnog programa, među ostalim, ponovnim pokretanjem pregovora o Sporazumu o ekološkim dobrima, te da rade na zajedničkim prijedlozima, među ostalim, o pravilima o subvencijama i postupnom ukidanju subvencija za fosilna goriva;

60. očekuje da se obje strane dogovore o konkretnim rezultatima koji bi se mogli postići na 12. ministarskoj konferenciji WTO-a (MC12) kako bi WTO bio spreman za zelenu i digitalnu tranziciju, uključujući sporazum o ribarstvu, izjavu o trgovini i zdravlju, program rada za reformu sustava rješavanja sporova, program rada za industrijske subvencije i poduzeća u državnom vlasništvu te znatan napredak u pregovorima o e-trgovini;

61. potiče obje strane da zajedno rade na ažuriranju pravila WTO-a o poduzećima u državnom vlasništvu, industrijskim subvencijama, prekomjernom kapacitetu i prijenosu tehnologije kako bi se ta organizacija učinkovito pripremila za izazove 21. stoljeća; u tom pogledu također podržava proširenje trilateralne inicijative s Japanom te poziva EU i SAD da u okviru WTO-a predvode koaliciju zemalja sličnih stavova u cilju dogovora o novim pravilima, uz istovremeno razvijanje autonomnog instrumenta protiv nepoštenih stranih subvencija; očekuje da će obje strane promicati multilateralne sporazume i njima težiti; poziva SAD da obnovi svoje obveze iz Sporazuma WTO-a o javnoj nabavi;

62. prima na znanje ishod prvog sastanka na visokoj razini u okviru dijaloga EU-a i SAD-a o Kini, na kojem su obje strane ponovile da su njihovi trgovinski odnosi s Kinom raznoliki i obuhvaćaju elemente suradnje, tržišnog natjecanja i sustavnog suparništva; zagovara, kad god je to moguće, zajednički strateški pristup Kini, kao i suradnju u multilateralnim okvirima o zajedničkim izazovima kao što su klimatske promjene, nepoštene trgovinske prakse koje dovode do tržišnih poremećaja i nepostojanje jednakih uvjeta za sve;

63. skreće pozornost na važnost usklađenog stava kada je riječ o rješavanju problema industrijskih subvencija kojima se narušava tržišno natjecanje, posebno u pogledu poduzeća u državnom vlasništvu i prekomjernog kapaciteta u ključnim sektorima, prisilnih prijenosa tehnologije, krađe intelektualnog vlasništva, obveznih zajedničkih pothvata, tržišnih prepreka i zabrane prisilnog rada, prvenstveno u okviru rasprave o sporazumu SAD-a s Kinom (engl. Phase One) i Sveobuhvatnom sporazumu EU-a o ulaganjima;

64. napominje da se takva pitanja ne mogu riješiti unilateralno ili bilateralno, već zahtijevaju koaliciju partnera sličnih stavova na međunarodnoj razini u okviru WTO-a;

65. ističe važnost toga da se zajedničkom strategijom EU-a i SAD-a i u okviru WTO-a obuhvati poštovanje ljudskih prava, među ostalim, i u poslovanju međunarodnih poduzeća; u tom pogledu ističe potrebu za obvezujućim zakonodavstvom o dužnoj pažnji i poziva SAD da preuzme taj pristup i da ga podrži u cijelom lancu opskrbe;

66. smatra da bi EU i SAD trebali ojačati transatlantsku suradnju u području održive povezivosti temeljene na pravilima kao odgovor na kinesku inicijativu „Jedan pojas, jedan put” te se nada budućoj suradnji, posebno u pogledu poštovanja visokih standarda kvalitete;

67. poziva Komisiju da, uz promicanje dijaloga i zajedničkog djelovanja, odlučno zagovara interese EU-a i njegovu otvorenu stratešku autonomiju te da reagira na neopravdane carine, ekstrateritorijalnu primjenu sankcija, koja je protivna međunarodnom pravu, i tržišne prepreke s američke strane; ističe potrebu za jačanjem autonomnih trgovinskih mjera EU-a;

68. posebno traži od SAD-a da zajamči transparentnost, otvorenost i predvidljivost svojih postupaka javne nabave na temelju načela jednakog postupanja;

69. poziva Komisiju da sastavi nacrt prijedloga o instrumentu za odvraćanje i suzbijanje prisilnih postupanja trećih zemalja i zakonodavstvu za potporu europskim poduzećima na koja se te sankcije odnose i koja posluju u skladu s međunarodnim pravom;

70. potiče obje strane da sudjeluju u ambicioznom dijalogu i da pronađu okvir za zajedničko djelovanje i nastoje postići selektivne sporazume o trgovini i ulaganjima ponovnim pokretanjem strateškog dijaloga na visokoj razini;

71. poziva na snažnije regulatorno, zeleno, održivo i digitalno partnerstvo u okviru Vijeća za trgovinu i tehnologiju; poziva na postizanje sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti, što će posebno koristiti malim i srednjim poduzećima, na koordinirani pristup utvrđivanju međunarodnih standarda za kritične tehnologije i tehnologije u nastajanju, kao što je umjetna inteligencija, te na regulatornu suradnju za velika tehnološka poduzeća i u pogledu digitalnih i globalnih poreza; poziva EU i SAD da razmjenjuju informacije i da surađuju u području provjere stranih ulaganja u strateškim sektorima, među ostalim, i u pogledu mogućih neprijateljskih preuzimanja;

72. potiče obje strane da razmjenjuju najbolje regulatorne prakse; snažno potiče EU i SAD da nastave pregovore o ocjenjivanju sukladnosti kako bi uklonili financijski opterećujuće necarinske prepreke; naglašava da je važno da se te dvije strane usklade i predvode koaliciju partnera sličnih stavova kako bi se poboljšala primjena transatlantskih standarda od strane međunarodnih organizacija za normizaciju;

73. poziva obje strane da se koriste trgovinom kao sredstvom za borbu protiv klimatskih promjena i postizanje uzlazne konvergencije; u tom pogledu potiče obje strane na suradnju u određivanju cijena ugljika, a posebno na koordinaciju razvoja mehanizma za graničnu prilagodbu emisija ugljika te učinkovitih mjera protiv nezakonite trgovine oružjem i povećanja transparentnosti i odgovornosti u trgovini oružjem, uključujući izvoz oružja SAD-a i država članica EU-a;

74. poziva SAD i EU da surađuju u pogledu globalnog poreza na dobit u okviru OECD-a, a posebno pozdravlja postignuti dogovor zemalja iz skupine G7 o globalnoj poreznoj reformi i ističe dogovor o minimalnoj globalnoj stopi poreza na dobit od najmanje 15 %, kao i da surađuju u borbi protiv prijevara i štetnih trgovinskih praksi;

75. naglašava da snažniji trgovinski i gospodarski partneri doprinose jačanju savezništava; pozdravlja napore koje obje strane ulažu kako bi njihovi lanci opskrbe postali otporniji, naročito u pogledu kritičnih sirovina;

76. poziva na pojačanu suradnju EU-a i SAD-a na Arktiku s obzirom na otvaranje novih navigacijskih putova i moguću dostupnost prirodnih resursa zbog klimatskih promjena i uzimajući u obzir sve veći gospodarski interes drugih zemalja za Arktik, kao što je Kina; poziva Komisiju da se i u svojoj predstojećoj strategiji za Arktik pozabavi tim mogućnostima i izazovima;

77. apelira na Komisiju da u svojoj suradnji sa Sjedinjenim Američkim Državama uvijek bude transparentna, među ostalim, objavljivanjem svih prijedloga upućenih SAD-u i jamčenjem sudjelovanja Parlamenta i civilnog društva u razvoju tih prijedloga kako bi se povećalo povjerenje potrošača i građana;

Zajedničko suočavanje sa sigurnosnim i obrambenim izazovima

78. ističe da je transatlantski savez i dalje ključan za sigurnost i stabilnost europskog kontinenta s obzirom na to da je NATO temelj kolektivne obrane Europe i ključni stup europske sigurnosti; nadalje, ponovno ističe da saveznici i partneri NATO-a te Europska unija kolektivno moraju učiniti više kako bi ispunili legitimna očekivanja od njih kao vjerodostojnih i ravnopravnih transatlantskih partnera koji mogu i voljni su braniti se i upravljati krizama u svojem susjedstvu, preuzimajući vodstvo kada je to potrebno, no u bliskoj suradnji sa Sjedinjenim Američkim Državama; zalaže se za promjenu ravnoteže odgovornosti u transatlantskim odnosima u području sigurnosti poticanjem veće samostalnosti država članica EU-a u pitanjima obrane kako bi se smanjilo opterećenje SAD-a i tako da se stvore sinergije između članstva u NATO-u i obrambenih kapaciteta EU-a; naglašava da se suradnja EU-a i NATO-a temelji na 74 zajednički dogovorena djelovanja u određenim područjima; podsjeća na to da te dvije organizacije imaju različite zadaće i prioritete, pri čemu je NATO nadležan za kolektivnu teritorijalnu obranu svojih članica, a EU nastoji upravljati vojnim krizama u inozemstvu, s potencijalom za daljnji dijalog i suradnju u pogledu sigurnosnih izazova te strateško partnerstvo izgrađeno na zajedničkoj potpori temeljnim vrijednostima demokracije, slobodi i promicanju mira; ističe da se temeljitijom suradnjom, udruživanjem i dijeljenjem te učinkovitim i transparentnim europskim obrambenim sektorom jačaju kapaciteti dostupni NATO-u; naglašava da će se stvaranjem snažne industrijske baze EU-a i snažnijim vojnim sposobnostima na razini EU-a te ulaganjem u vojnu mobilnost i interoperabilnost ojačati EU, ali istovremeno i transatlantski savez, te stvoriti sinergija s ulogom i važnošću EU-a i njegovih država članica u NATO-u; stoga izražava svoju potpunu predanost europskim obrambenim inicijativama, posebno Europskom razvojnom fondu, PESCO-u i Europskom instrumentu mirovne pomoći, među ostalim; naglašava da transatlantsko partnerstvo može biti uspješno samo ako sve države članice ispune svoje obveze, uključujući obveze u pogledu ulaganja u obranu, i uzajamno si pružaju potporu i teže uravnoteženijoj raspodjeli opterećenja; naglašava potrebu da svi saveznici NATO-a financijski ulažu u razvoj, stjecanje i održavanje kapaciteta koji su NATO-u potrebni za obranu njegovih građana; skreće pozornost i na tekući postupak izrade nacrta Strateškog kompasa EU-a, koji će biti prekretnica za snažniju europsku suradnju u području obrane i sigurnosti te ističe da bi Strateški kompas trebao biti usko povezan s izradom strateškog koncepta NATO-a te je uvjeren da ti usporedni postupci pružaju jedinstvenu priliku da se znatno unaprijedi i osuvremeni transatlantsko političko i sigurnosno partnerstvo te da ga se osposobi za rješavanje trenutačnih globalnih izazova s kojima se suočavaju i EU i SAD; ističe da ambicija europske strateške autonomije ni na koji način ne potkopava NATO, već ga nadopunjuje; poziva na sklapanje administrativnog dogovora između Europske obrambene agencije i Sjedinjenih Američkih Država te pozdravlja predanost EU-a i SAD-a što skorijem pokretanju rasprava, što se odražava u izjavi objavljenoj na kraju sastanka na vrhu između EU-a i SAD-a 15. lipnja 2021.; promiče uspostavljanje postupaka koordinacije vanjske politike te sigurnosne i obrambene politike između SAD-a, EU-a i Ujedinjene Kraljevine;

srijeda, 6. listopada 2021.

79. pozdravlja pozitivnu odluku Vijeća od 6. svibnja 2021. kojom se odobrava da Nizozemska, kao koordinator projekta vojne mobilnosti, pozove SAD, Kanadu i Norvešku da, na temelju njihovih pojedinačno podnesenih zahtjeva, sudjeluju u projektu PESCO-a o vojnoj mobilnosti; ističe da će se njihovim sudjelovanjem poboljšati usklađenost sposobnosti EU-a i NATO-a te interoperabilnost, pripravnost i otpornost transatlantskih snaga;

80. poziva na pojačanu suradnju EU-a, SAD-a i NATO-a s našim istočnim susjedima, posebno s Gruzijom, Ukrajinom i Moldovom u pitanjima povezanima sa sigurnošću i obranom, među ostalim podupiranjem teritorijalne cjelovitosti tih zemalja, te jačanje njihove otpornosti na kiberprijetnje, informacijske, špijunske i druge prijetnje kojima su izložene;

81. pozdravlja odluku SAD-a da poništi povlačenje snaga SAD-a iz EU-a i da pojača svoju vojnu prisutnost u državama članicama EU-a kao znak predanosti transatlantskoj suradnji u području sigurnosti; izražava zahvalnost brojnim vojnicima iz SAD-a koji su proteklih desetljeća pomagali u zaštiti sigurnosti Europe i njezinih građana;

82. snažno potiče EU i SAD da potiču blisku suradnju ne samo u pogledu tradicionalnih sigurnosnih prijetnji, već i u pogledu novih, kao što su neprijateljska inozemna tehnološka dominacija, hibridne prijetnje, kampanje dezinformiranja i zlonamjerno uplitanje u izborne procese; snažno potiče EU i SAD da razviju blisku suradnju u području kibersigurnosti; snažno potiče EU da razvije učinkovitije kiberkapacitete kako bi ojačao svoju sposobnost za obranu od kiberprijetnji; pozdravlja novu strategiju Komisije za kibersigurnost kao osnovu za utvrđivanje međunarodnih normi i standarda u kiberprostoru; poziva na razvoj, stjecanje i održavanje potrebnih sposobnosti, uključujući u okviru NATO-a, među ostalim u smislu razmjene obavještajnih podataka, te na snažniju koordinaciju između agencija EU-a, kao što je Agencija Europske unije za kibersigurnost (ENISA), s njihovim američkim pandanima; priznaje da je u određenoj mjeri kiberobrana učinkovitija ako uključuje i neka ofenzivna sredstva i mjere, pod uvjetom da se oni upotrebljavaju u skladu s međunarodnim pravom; ističe potrebu za zajedničkim pristupom u pogledu zabrane smrtonosnog autonomnog oružja bez smislene ljudske kontrole, reguliranja autonomije oružanih sustava na globalnoj razini te ograničavanja izvoza i širenja kiberalata i tehnologije masovnog nadzora; naglašava da globalni nadzor nad naoružanjem treba osuvremeniti kako bi se mogao suočiti s izazovima u području kibersigurnosti i umjetne inteligencije; poziva transatlantske partnere da podrže i aktivno doprinesu pozivu glavnog tajnika UN-a na globalni prekid vatre;

83. smatra da je zaštita demokratskih i izbornih procesa pitanje globalne sigurnosti; u tom pogledu predlaže zajednički razvoj strukturiranog okvira za odgovore na uplitanje u izborne procese, uspostavljenog Transatlantskim kodeksom prakse za slobodne i otporne demokratske procese, kojim se nastoje provesti strukturne i sveobuhvatne mjere kako bi se odgovorilo na hibridnu prirodu uplitanja, u bliskoj suradnji s međunarodnim organizacijama kao što je OESS; poziva EU i SAD da zajedno sa svim relevantnim partnerima promiču bližu i ambicioznu međunarodnu suradnju u promatranju izbora, posebno s organizacijama koje podržavaju „Izjavu o načelima međunarodnog promatranja izbora”, kako bi se suzbile sve veće prijetnje javne sigurnosti izbornih procesa; naglašava da je potrebno zajednički se suprotstaviti sve većoj pojavi lažnog domaćeg promatranja izbora, čime se narušava povjerenje javnosti u promatranje izbora općenito, te detaljno procijeniti mogućnosti, izazove i rizike povezane sa sve većom upotrebom novih izbornih informacijskih i komunikacijskih tehnologija; ustraje u tome da je potrebno ojačati potrebnu suradnju s relevantnim domaćim organizacijama za promatranje izbora na svim razinama, kao i njihovu zaštitu u okviru njihovih aktivnosti;

84. naglašava važnost postizanja sposobnosti kvantnog računalstva te naglašava potrebu za povećanjem suradnje između EU-a i SAD-a u tom području kako bi se zajamčilo da se kvantno računalstvo isprva ostvaruje između partnera u bliskom odnosu i koji dijele slične ciljeve;

85. naglašava stratešku važnost podmorskih telekomunikacijskih kabela u sjevernom Atlantiku koji osiguravaju više od 95 % međunarodnih telekomunikacija; ponovno ističe važnost ojačane transatlantske suradnje u zaštiti i jamčenju poštovanja međunarodnih instrumenata kojima se uređuju podmorski kabeli, uključujući Konvenciju Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS);

86. podupire uspostavu dijaloga o sigurnosti i obrani između EU-a i SAD-a i poziva potpredsjednika Komisije/Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da ga što prije pokrene; ističe važnost uključivanja predstavnika NATO-a u taj dijalog kako bi se promicale sinergije s kontinuiranom suradnjom u okviru EU-a i NATO-a te izbjeglo svako dupliciranje odgovora politike; naglašava da bi dijalog o sigurnosti i obrani između EU-a i SAD-a trebao uključivati suradnju u području sigurnosnih i obrambenih inicijativa, upravljanja krizama, vojnih operacija i bilateralnih sigurnosnih pitanja, kako je navedeno u planu EU-a i SAD-a za globalne promjene; ističe da bi razmjena informacija bila važan dio tog dijaloga;

87. naglašava zajedničku potrebu za time da naša društva započnu introspektivan proces razmatranja naših zajedničkih demokratskih vrijednosti te poštovanja drugih i raznolikosti mišljenja kako bi se globalna demokracija revitalizirala i obranila od sve većeg autoritarizma, koji promiču i Rusija i Kina, no i u transatlantskoj zajednici, među ostalim jačanjem odgovornosti i otpornosti naših demokratskih sustava, suzbijanjem ekstremističkih stajališta i rasizma koji pružaju plodno tlo za procvat antidemokratskih pokreta, zauzimanjem jednog jedinstvenog stajališta protiv zlonamjernog utjecaja autoritarnih aktera u geopolitičkom smislu te uključivanjem u transatlantski dijalog i poticanjem uključivih socijalnih i gospodarskih politika kojima se rješavaju temeljni uzroci nejednakosti; naglašava vrijednost transatlantskog dijaloga i suradnje u politikama kojima se podupiru demokracija, ljudska prava i vladavina prava te suzbijaju dezinformacije i strana uplitanja; ističe potrebu za rješavanjem uzroka opadajućeg povjerenja javnosti u politiku i institucije s obje strane; naglašava da bi napori u tom smjeru trebali uključivati izgradnju povjerenja u znanost i činjenice, širenje sigurnosne mreže nediskriminacijskih politika, odbijanje rasne i vjerske diskriminacije kao i rješavanje tog problema;

88. nadalje poziva EU i SAD da zajedno pruže gospodarsku, političku i operativnu potporu postojećim regionalnim organizacijama sa sjedištem u Africi kao što su Afrička unija, snage G5 Sahel i Gospodarska zajednica zapadnoafričkih država (ECOWAS);

89. ističe da EU i SAD moraju uskladiti svoje napore u borbi protiv terorizma i radikalizacije te osigurati da se uloženi napori podupru potrebnim sredstvima i da budu proporcionalni prijetnjama koje predstavljaju; smatra da bi oba partnera trebala nastojati poboljšati trenutačne prakse razmjene obavještajnih podataka među državama članicama s posebnim naglaskom na postizanju bolje zajedničke informiranosti o stanju u ključnim područjima koja uključuju pojavu novih sigurnih utočišta i upotrebu novih i disruptivnih tehnologija i hibridnih taktika među teroristima;

90. potiče snažnu suradnju EU-a i SAD-a u deradikalizaciji i naporima u borbi protiv terorizma, uključujući uspostavu zajedničkih aktivnosti osposobljavanja, zajedničkih tečajeva za borbu protiv terorizma, programa razmjene za časnike, taktičkih vježbi i obrazovnih inicijativa;

91. ističe temeljnu važnost demokratskih načela koja su osnova našeg društvenog i gospodarskog napretka i naših slobodnih društava; podupire prijedlog predsjednika Bidena da održi sastanak na vrhu za demokraciju kako bi se promicale univerzalne vrijednosti; poziva SAD da iskoristi iskustvo s Konferencije EU-a o budućnosti Europe te poziva Komisiju i Vijeće da pruže političku i praktičnu potporu inicijativi sastanka na vrhu; smatra da bi predloženi sastanak na vrhu za demokraciju trebao imati za cilj promicanje multilateralizma utemeljenog na vrijednostima i solidarnosti među demokracijama kada su pod pritiskom, jačanje demokracije na unutarnjoj i globalnoj razini, osobito povećanje sudjelovanja građana u demokratskom upravljanju, izražavanje zabrinutosti i traženje mirnih rješenja za aktualne represije demokratskih pokreta te zaštita boraca za ljudska prava, uključujući borce za zaštitu okoliša, diljem svijeta, uz rješavanje problema sve većeg utjecaja autoritarnih režima; u tom pogledu naglašava da bi takav napor mogao pomoći u usmjeravanju jasnog puta prema borbi protiv populizma i autoritarizma te zaštiti temeljnih demokratskih vrijednosti i vrijednosti ljudskih prava; predlaže da EU s SAD-om uspostavi transatlantski savez za globalnu obranu demokracije i izradi skup alata za obranu demokracije koji bi trebao sadržavati zajedničke mjere u pogledu sankcija, politike za sprečavanje pranja novca, pravila o uvjetovanju gospodarske i financijske pomoći, međunarodne istrage i potporu aktivistima za ljudska prava i braniteljima demokracije; poziva na bolju komunikaciju s građanima s obje strane i među njima o trajnoj važnosti transatlantske veze i njezinoj važnosti danas; u tom pogledu ponovno potvrđuje vrijednost rasprava između zakonodavaca, poduzeća i civilnog društva;

Tješnja koordinacija vanjske politike

92. smatra da bi EU trebao više surađivati s SAD-om i obnoviti strateško partnerstvo u pogledu zemalja Istočnog partnerstva i zapadnog Balkana kako bi se ondje izgradila otporna, prosperitetna i demokratska višeetnička društva koja su sposobna oduprijeti se disruptivnom utjecaju i lokalnih i vanjskih autoritarnih snaga; podsjeća da stabilnost zapadnog Balkana i zemalja Istočnog partnerstva predstavlja pitanje mira i sigurnosti za tu regiju i EU; pozdravlja izrazito povećanu koordinaciju SAD-a s EU-om u pružanju potpore zemljama zapadnog Balkana na njihovu putu prema europskoj integraciji i članstvu u EU-u; smatra da bi redovita institucionalizirana koordinacija između Vijeća za vanjske poslove i državnog tajnika SAD-a u tom pogledu i u pogledu drugih vanjskopolitičkih pitanja poboljšala transatlantski dijalog i suradnju u vanjskopolitičkim pitanjima od zajedničkog interesa i potaknula daljnje približavanje političkih stavova na transatlantskoj razini; podsjeća na svoj prijedlog o stvaranju transatlantskog političkog vijeća za sustavno savjetovanje i koordinaciju

srijeda, 6. listopada 2021.

u pogledu vanjske i sigurnosne politike, koje bi vodili potpredsjednik Komisije / Visoki predstavnik i državni tajnik SAD-a i koje bi se temeljilo na redovitom kontaktu s političkim direktorima; poziva na snažno vodstvo EU-a i učinkovitu koordinaciju s SAD-om kako bi se suzbile inicijative usmjerene na prekrajanje granica i slične podnacionalne inicijative za produbljivanje etničke podjele i segregacije, kao i pitanje kineskih ulaganja i financiranja u cijeloj regiji i njihovog učinka na demokratsko upravljanje i okoliš; naglašava važnost bliske suradnje i koordinacije između EU-a i SAD-a u borbi protiv zarobljavanja država, korupcije, organiziranog kriminala, vanjskog uplitanja i napada na slobodu medija te promicanja vladavine prava, temeljitih reformi, dobrosusjedskih odnosa i pomirenja te cilja euroatlantske integracije; ističe vodeću ulogu EU-a u procesu normalizacije odnosa između Srbije i Kosova;

93. naglašava zajednički interes u potpori dugoročnom održivom miru, stabilnosti, sigurnosti, otpornosti, demokraciji i poštovanju ljudskih prava u južnom Kavkazu; pozdravlja angažman SAD-a u regiji, u suradnji s EU-om, među ostalim putem mehanizama kao što je OESS-ova skupina iz Minska;

94. poziva EU i SAD da se zajednički uhvate u koštac sa sustavnim i sve brojnijim prijetnjama zaštiti i očuvanju kulturne baštine, među ostalim krijumčarenjem kulturnih artefakata, posebno u područjima sukoba; potiče prihvaćanje strategije koja uključuje snažne kampanje za podizanje razine osviještenosti javnosti, univerzalnu osudu trgovanja antikvitetima nepoznatog podrijetla, uspostavu jedinstvenog kodeksa ponašanja za zaštitu kulturnih lokaliteta, poticanje bolje suradnje među različitim agencijama za izvršavanje zakonodavstva, što uključuje neposrednu razmjenu informacija među nacionalnim obavještajnim agencijama, i povećanu suradnju između tijela kaznenog progona te umjetničkih i arheoloških zajednica;

95. napominje da su kineski gospodarski utjecaj, geopolitička moć i različiti oblici projekcije kineske moći te vojna snaga doveli do sukoba njezina sustava autoritarnog upravljanja sa zapadnim sustavima upravljanja koji se temelje na liberalnim demokratskim vrijednostima; podsjeća na povećanu prisutnost Kine na međunarodnoj pozornici i u Europi putem inicijative „Jedan pojas, jedan put” te njezinih aktivnosti u kiberprostoru, na Arktiku i u Africi; u tom pogledu naglašava da je Kina postala sustavni suparnik i konkurent, ali da bi trebala biti i važan partner u rješavanju mnogih globalnih problema; uvjeren je da je zajednički transatlantski pristup odnosu s Kinom najbolji način osiguravanja mirnog, održivog i uzajamno korisnog dugoročnog odnosa s tom zemljom; u tom kontekstu pozdravlja nedavno ponovno pokretanje sveobuhvatnog strateškog dijaloga na visokoj razini između EU-a i SAD-a o Kini te smatra da bi on trebao ponuditi ključni mehanizam za promicanje naših interesa i upravljanje našim razlikama te istražiti mogućnosti za multilateralnu suradnju EU-a i SAD-a s Narodnom Republikom Kinom o zajedničkim i globalnim izazovima, kao što su klimatske promjene, rizici povezani sa zdravljem, poštovanje ljudskih prava, kiberprostor, nadzor naoružanja, nešireњe oružja i nove disruptivne tehnologije; naglašava potrebu za snažnom parlamentarnom dimenzijom tog dijaloga; poziva na razvoj širokog raspona političkih instrumenata i, gdje je to moguće, traženje transatlantskih sinergija u odnosima s Kinom; u tom pogledu naglašava da EU i SAD dijele vrlo ozbiljne zabrinutosti zbog sustavnog kršenja ljudskih prava u Kini, posebno u pogledu ujgurske zajednice; čvrsto vjeruje da odnosi s Narodnom Republikom Kinom, kako bilateralni tako i drugi, uvijek moraju uključivati zaštitu i promicanje zajedničkih demokratskih vrijednosti te da svaki multilateralni program mora imati u svom središtu načelo potpune usklađenosti s međunarodnim pravom i zaštite ljudskih prava;

96. ističe potrebu za istraživanjem područja konvergencije te moguće suradnje i bolje koordinacije i savjetovanja između SAD-a i EU-a u pogledu Kine kako bi se izbjegle transatlantske napetosti, kao što su one koje su uslijedile nakon donošenja trilateralnog sigurnosnog sporazuma SAD-a, Ujedinjene Kraljevine i Australije poznatog pod nazivom AUKUS bez savjetovanja s EU-om kao saveznikom, posebno u vezi sa zaštitom ljudskih prava i prava manjina te smirivanjem napetosti u Južnokineskom i Istočnom kineskom moru, Hong Kongu te u Tajvanskom tjesnacu; naglašava važnost Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) kao pravne osnove za rješavanje sukoba; ponovno ističe svoju potporu inicijativama za zajedničku povezivost, među ostalim u okviru nove najavljene strategije EU-a Global Gateway („Globalni portal”);

97. pozdravlja nedavno ostvareni napredak EU-a u indo-pacifičkoj strategiji; poziva na njezinu brzu i sveobuhvatnu provedbu jer je u interesu EU-a i njome bi se promicale njegove vrijednosti te ističe relevantnost te geostrateške regije u kojoj se nalaze zajednički transatlantski demokratski prijatelji i partneri kao što su Japan, Južna Koreja, Australija i Novi Zeland te Tajvan i poziva na jačanje partnerstva i koordinacije između EU-a i SAD-a u indo-pacifičkoj regiji; podsjeća na važnost učvršćivanja strateških veza s članicama ASEAN-a i s Forumom pacifičkih otoka;

98. ističe da se nedemokratski režimi poput Kine sve više koriste tehnologijom za kontrolu i represiju nad svojim građanima, kojima se ograničava ostvarivanje temeljnih, socijalnih i političkih prava; poziva na pojačanu suradnju između EU-a i SAD-a u razvoju tehnologije usmjerene na čovjeka kojom se poštuje privatnost i smanjuje pristranost i diskriminacija;

99. uviđa da Kina svoje akvizicije intelektualnog vlasništva i tehnološki napredak vodećih istraživačkih centara često koristi za podupiranje svojih vojnih ciljeva te stoga ističe da bi EU trebao raditi na razvoju dugoročne strategije za suzbijanje kineske strategije vojno-civilne fuzije (MCF) u Europi;

100. uviđa da bi se EU i SAD trebali uskladiti u slučajevima kada je djelovanje Kine u suprotnosti s euroatlantskim sigurnosnim interesima; ističe da bi se prednost trebala dati izazovima u području kibersigurnosti, hibridnih prijetnji, nastajućih disruptivnih tehnologija, svemira, nadzora naoružanja i neširenja oružja;

101. zabrinut je zbog kineske ekonomske prisile država članica i trećih zemalja; podržava ideju kolektivne gospodarske obrane kroz suradnju s demokracijama sličnih stavova protiv kineske gospodarske prisile;

102. zabrinut je zbog bliskih veza između Kineske komunističke partije i kineske industrije, posebno sigurnosnih poduzeća; preporučuje državama članicama da provedu unutarnju reviziju postupaka javne nabave kako bi se zajamčilo da proizvodi integrirani u njihove nacionalne mreže i obrambene institucije ne sadrže tehnologije koje dolaze iz kineskih poduzeća;

103. poziva na blisku suradnju radi izrade zajedničkog plana za odnose s Ruskom Federacijom te, istovremeno, kako bi se zajednički riješio niz prijetnji koje dolaze iz Ruske Federacije, kao što su kontinuirana destabilizacija Ukrajine, Gruzije i Republike Moldove, potpora Lukašenkovoj nelegitimnoj vlasti u Bjelarusu, uloga i utjecaj Rusije na zapadnom Balkanu i Crnom moru, sramotna uplitanja u demokratske procese u EU-u i SAD-u, među ostalim izborne, financiranje ekstremističkih političkih stranaka i revizionističke politike, hibridne prijetnje i kampanje dezinformiranja, uz istodobno ostvarivanje selektivne suradnje u područjima od zajedničkog transatlantskog interesa, posebno u području strukture kontrole oružja, uključujući Sporazum o nuklearnim bojnim glavama srednjeg dometa, kao i klimatsku diplomaciju, revitalizaciju Zajedničkog sveobuhvatnog akcijskog plana (ZSAP) i stabilizaciju stanja u Afganistanu; pozdravlja odluku aktualne administracije SAD-a o produljenju novog sporazuma o smanjenju strateškog naoružanja; naglašava potrebu za oživljavanjem pregovora o kontroli naoružanja između ključnih globalnih aktera, kao što su SAD i Rusija, koji imaju izravan učinak na europsku sigurnost, te za uključivanjem Kine u buduće pregovore o kontroli oružja; naglašava potrebu za hitnom ponovnom izgradnjom strukture za nadzor konvencionalnog oružja kako bi se ograničio opseg utrka u naoružanju i nepredviđenih incidenata; pozdravlja spremnost Bidenove administracije da ponovno započne dijalog i pregovore s Rusijom te podupire plan EU-a i SAD-a o uspostavljanju dijaloga na visokoj razini između EU-a i SAD-a o Rusiji; smatra da bi EU i njegove države članice trebali aktivno podupirati traženje načina produbljivanja dijaloga i doprinositi ponovnoj izgradnji uzajamnog povjerenja; istodobno naglašava važnost dijaloga s civilnim društvom i potpore organizacijama civilnog društva u Rusiji koje nastoje unaprijediti dijalog o političkom pluralizmu, djelovanju i legitimnim demokratskim težnjama ruskog naroda;

104. smatra da EU i SAD moraju koordinirati svoj dvojni pristup u pogledu odvraćanja i dijaloga s Rusijom u okviru parametara dogovorenih na sastancima na vrhu u Walesu i Varšavi;

105. poziva EU i SAD da pravodobno i odlučno djeluju protiv disruptivnih djelovanja ruskih obavještajnih službi na teritoriju EU-a; preporučuje da države članice bez odgode pojačaju protuobavještajnu suradnju i razmjenu informacija;

106. poziva potpredsjednika Komisije/visokog predstavnika Unije i Vijeće da osmisle novi strateški pristup za odnose EU-a s Rusijom, na temelju kojeg se treba bolje podupirati civilno društvo, jačati međuljudske kontakte s građanima Rusije, utvrditi jasne granice za suradnju s ruskim državnim akterima, koristiti tehnološke standarde i otvoreni internet kako bi se poduprli slobodni prostori i ograničile represivne tehnologije te iskazati solidarnost s istočnim partnerima EU-a, među ostalim u pogledu sigurnosnih pitanja i mirnog rješavanja sukoba; ističe da se svaki dijalog s EU-a i SAD-a s Rusijom mora temeljiti na poštovanju međunarodnog prava i ljudskih prava;

107. ističe važnost i poziva na suradnju i koordinaciju SAD-a i EU-a u odnosu na afrički kontinent, njegove različite regije i zemlje u cilju osiguranja održivog razvoja i promicanja sigurnosti, stabilnosti i prosperiteta; naglašava hitnu potrebu za snažnim i pravednim partnerstvom između SAD-a, EU-a i Afrike uzimajući u obzir izazove klimatskih promjena i njihove demografske posljedice, gubitak biološke raznolikosti, kinesko iskorištavanje afričkih prirodnih resursa, održivi

društveno-gospodarski razvoj, obrazovanje, digitalizaciju, vladavinu prava, promicanje demokracije te jačanje ljudskih prava, civilnog društva i rodne ravnopravnosti; smatra da bi se svaka sigurnosna pomoć trebala temeljiti na pristupu sigurnosti ljudi i potrebama lokalnog stanovništva, biti potpuno u skladu s međunarodnim pravom i uključivati snažnu odgovornost te demokratske i parlamentarne mehanizme nadzora; pozdravlja predanost Bidenove administracije jačanju suradnje s Međunarodnom koalicijom za Sahel; apelira na SAD i EU da surađuju kako bi se suočili s porastom nasilnog ekstremizma, terorizmom ogranaka ISIS-a i Al Qaide te humanitarnim, gospodarskim i upravljačkim izazovima u Sahelu i općenito u regiji MENA (Bliski Istok i sjeverna Afrika); poziva na pojačani dijalog i koordinaciju u pogledu pozicioniranja transatlantskih partnera u pogledu izazova s kojima se suočavaju zemlje kao što su Irak, Libanon, Sirija, Iran i Libija;

108. poziva na bolju suradnju na Arktiku, uzimajući u obzir sve veći interes drugih zemalja za Arktik, kao što je Kina, te ruske aktivnosti i povećanje vojnih kapaciteta na Arktiku; pozdravlja odluku EU-a i SAD-a, potvrđenu izjavom objavljenom nakon sastanka na vrhu EU-a i SAD-a 15. lipnja 2021., da zajedno nastoje očuvati Arktik kao regiju mira i stabilnosti te da surađuju u okviru Arktičkog vijeća;

109. naglašava potrebu za održavanjem i, ako je primjenjivo, produbljivanjem strukturnih strateških odnosa između EU-a, SAD-a i Ujedinjene Kraljevine, iskorištavajući naše zajedničke vrijednosti, interese i izazove, među ostalim u pogledu sigurnosnih pitanja, te istodobno osiguravajući autonomiju donošenja odluka u EU-u;

110. žali zbog toga što su talibani nasilno preuzeli Afganistan nakon povlačenja snaga SAD-a i europskih snaga, zbog raširenog kršenja ljudskih prava, posebno prava djevojčica, žena te etničkih i vjerskih manjina, kao i zbog humanitarne krize u toj zemlji; ponovno ističe svoje stajalište da transatlantska zajednica mora udvostručiti svoje napore u radu na dugotrajnom miru, stabilnosti i napretku u Afganistanu pružanjem potpore afganistanskom civilnom društvu, borcima za ljudska prava, posebno borcima za prava žena, političkim aktivistima, novinarima, akademicima, umjetnicima te ostalim ugroženim skupinama i osobama; poziva na čvrstu transatlantsku koordinaciju i savjetovanje radi dobivanja, očuvanja i razmjene obavještajnih podataka o terorističkoj prijetnji koja potječe iz Afganistana, posebno od ISIS-a, Al-Kaide i njihovih podružnica; poziva na usklađen transatlantski pristup kojim bi se kombinirala potreba za operativnim angažmanom s talibanima u humanitarne svrhe i u svrhu borbe protiv terorizma s jasnim uvjetima za suradnju s vladom pod vodstvom talibana u budućnosti, što bi trebalo uključivati predanost poštovanju ljudskih prava i borbi protiv terorizma; poziva na duboko transatlantsko promišljanje o poukama izvučenima iz misije u Afganistanu radi donošenja potrebnih zaključaka za buduće napore u promicanju stabilnosti, sigurnosti i dobrog upravljanja u svijetu; nadalje poziva transatlantske partnere da surađuju sa svim afganistanskim susjedima, imajući na umu težak položaj afganistanskog naroda koji je kod njih potražio utočište i potrebu da im se pomogne;

111. pozdravlja obnovljeni angažman SAD-a u istočnom Sredozemlju, posebno s obzirom na Zakon o istočnom Sredozemlju iz 2019., kojim se odobrava nova sigurnosna pomoć Cipru i Grčkoj te jača energetska suradnja među regionalnim akterima; pozdravlja odluku EU-a i SAD-a, potvrđenu izjavom objavljenom nakon sastanka na vrhu EU-a i SAD-a 15. lipnja 2021., da blisko surađuju na održivom smirivanju napetosti u istočnom Sredozemlju, gdje bi se razlike trebale rješavati dijalogom u dobroj vjeri te u skladu s međunarodnim pravom; podržava izjavu EU-a i SAD-a da namjeravaju težiti suradnji i uzajamno korisnom odnosu s demokratskom Turskom;

112. zalaže se za bližu suradnju s SAD-om i zemljama Latinske Amerike u promicanju multilateralizma, demokratskih vrijednosti, održivog razvoja, ljudskih prava i standarda međunarodnog prava, gospodarskog rasta, borbe protiv nejednakosti, borbe protiv trgovanja drogama i organiziranog kriminala, biološke raznolikosti i borbe protiv klimatskih promjena; ističe potrebu da EU i SAD aktivnije surađuju s Latinskom Amerikom i karipskom regijom kao ključnim saveznicima na međunarodnim forumima i kao strateškim partnerima u obrani multilateralizma; poziva na uspostavu „Saveza atlantskog trokuta” između EU-a, SAD-a i Latinske Amerike koji će objema regijama omogućiti zajednički daljnji napredak u područjima kao što su demokracija, sigurnost, borba protiv trgovine drogom, borba protiv nejednakosti i razvojna suradnja; u tom pogledu naglašava važnost osiguravanja da se ta suradnja s SAD-om i zemljama Latinske Amerike ogleda u zajedničkim nastojanjima da se pruži podrška protivnicima i disidentima kojima prijeti odmazda u različitim zemljama zbog obrane vrijednosti demokracije i zaštite ljudskih prava; u tom smislu poziva SAD i EU da surađuju međusobno i s drugim zemljama kako bi se obnovila ljudska prava i demokracija u Venezueli provedbom izbora koji su uistinu slobodni, vjerodostojni, uključivi, transparentni i u potpunosti demokratski te pružanjem potpore legitimnim političkim snagama koje priznaje Europski parlament; nadalje ponavlja svoju predanost promicanju demokracije i ljudskih prava u svim zemljama Latinske Amerike; poziva na veću koordinaciju EU-a i SAD-a u pogledu

sankcija; ponavlja svoj prijedlog o redovitim razmjenama gledišta između SAD-a i EU-a o njihovim sastancima na vrhu sa zemljama Latinske Amerike, posebno sastancima na vrhu između EU-a i CELAC-a te sastanku na vrhu Sjeverne i Južne Amerike koje održava Organizacija američkih država;

113. ukazuje na važnost regije MENA za Europu, a time i za transatlantsku sigurnost i stabilnost; stoga poziva na pojačan dijalog i koordinaciju u pogledu pozicioniranja transatlantskih partnera u odnosu na regiju MENA, među ostalim poduzimanjem mjera protiv ozbiljnih kršenja ljudskih prava i međunarodnog prava koja se događaju u toj regiji; snažno potiče SAD da se ponovno pridruži Zajedničkom sveobuhvatnom akcijskom planu, na kojem će se zasnivati globalni režim neširenja oružja i koji će biti temelj za smirivanje tenzija na Bliskom istoku i u regiji Perzijskog zaljeva; podržava poziv SAD-a na sklapanje „duljeg i snažnijeg" nuklearnog sporazuma s Iranom te potiče transatlantsku suradnju u pogledu tog pitanja kao sljedeći korak; pozdravlja odluku SAD-a da ponovno financira UNRWA-u; poziva na obnovu transatlantskih napora za smislenu revitalizaciju i uspješno zaključivanje bliskoistočnog mirovnog procesa, koje bi dovelo do održivog dvodržavnog rješenja; pozdravlja potpisivanje i provedbu Abrahamovog sporazuma i potiče transatlantsku suradnju u produbljivanju tih veza;

o

o o

114. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji i potpredsjedniku Komisije/Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku te, radi obavijesti, Ministarstvu vanjskih poslova i Kongresu SAD-a.